156. Stora Havor

Mellan Hablingbo och Alva kyrka på södra Gotland ligger en fornborg vid gården Stora Havor. Troligen var fornborgen en befäst gård som låg vid stranden av Mästermyr. I borgen fann arkeologerna den berömda Havorskatten.

Från 1961-1980 har arkeologerna gjort undersökningar i området kring Stora Havor. Här ligger en av Gotlands ca 100 fornborgar. Tack vare utgrävningarna vet vi ganska mycket om platsen.

Fornborgen är byggd strax före Kristi födelse. Den runda vallen är 55 m i diameter, 1 m hög och 8 m bred. På muren stod troligen en träpalissad. Innanför muren löpte en väktargång som var ihopbyggd med palissaden. Borgen har en vallgrav. Inne i borgen fann man spår av enklare hus och eldstäder. Man hittade spår av matrester och skärvor av keramik. Borgen ligger vid Mästermyrs gamla strand. Vid dess strand finns många fornlämningar från järnåldern såsom husgrunder, gravar, åkrar och fornborgar.

Innanför borgen, strax intill vallens sydligare del, fann man 1961 en undangömd skatt från 100-talet f. Kr. I ett romerskt bronskärl låg ett romerskt vinset som bestod av en vinskopa med vinsil, tre bronsskopor och två bronsklockor. Skoporna och silen har ursprungligen varit tänkta att användas i samband med vindrickande. Klockorna kan ha haft någon ceremoniell funktion i samband med vindrickandet. I bronskärlet låg också en stor guldhalsring, Havorringen. Den har en diameter på över 24 cm och är ca 100 år äldre än den romerska vinservisen. Ringen är för stor för att ha använts av en vanlig person. Troligen har den suttit på en gudastaty.

Havorskatten finns utställd på Gotlands Fornsal i Visby. Eftersom Havorringen stals 1986, finns idag en kopia på museet.

Vägbeskrivning från Visby: Kör väg 142 söderut till Hemse i ca 50 km. Kör ytterligare 5 km och tag av till höger mot Hablingbo.

Projektet delfinansieras av Europeiska unionen EG:s strukturfonder Mål 2 öarna